

HINDAMISSTANDARD NOOREMAEDNIK, TASE 3

Kutsestandardi nimetus: Nooremaednik, tase 3

Sisukord:

1. Üldine informatsioon
2. Hindamiskriteeriumid
3. Hindamise meetodid ja nende kirjeldus
4. Hindamise korraldus
5. Hindamisjuhend hindajale
6. Vormid hindajale
7. Vormid kutse taotlejale

1. Üldine informatsioon

Aednike (tasemed 2, 3, 4 ja 5) hindamine vastava kutse taotlemisel on aedniku kutsekompetentside hindamine, mis viiakse läbi kolmes etapis. Kutse taastõendamisel piirduakse üldjuhul esimese etapiga, kuid vajadusel on hindamiskomisjonil õigus kutsuda taastõendaja ka hindamise teise ja/ või kolmandasse etappi.

Hindamist teostab kutsekomisjoni poolt moodustatud ja hindamiskomisjoni esimehe poolt kinnitatud kolmeliikmeline hindamiskomisjon, mis koosneb töömaailma (tööandjate, töövõtjate) ja koolitajate esindajatest. Hindamise toimumise aja, koha, tingimused ja vormi teatab hindamiskomisjoni esimees kutse taotlejatele ja kutse andjale pärast dokumentide esimest läbivaatamist.

Enne kompetentsuse hindamist viiakse kutse andja poolt läbi dokumentide läbivaatamine, st dokumentide vastavuse kontroll taotletava taseme nõuetele ning kutse andmise korras seatud eeltingimustele. Vajadusel toimub taotleja nõustamine ning ettepanekute tegemine dokumentide täiendamiseks või lisamiseks. Kutse taotlejal on võimalik esitada täiendavaid dokumente sama kutsetaseme taotlemiseks või uus taotlus korrigeeritud kutsetasemele. Esitamise tähtaeg kooskõlastatakse kutse andjaga.

Kutseeksami hindamine toimub kolmes etapis.

Hindamise esimeses etapis toimub hindamine dokumentide põhjal – hindamiskomisjoni liikmed hindavad taotleja poolt esitatud dokumentide sisu, juhendi järgi koostatud kutsestandardipõhise portfoolio, sh eneseanalüüsi küsimustiku (Vorm 4) põhjal tema kompetentside vastavust taotletava kutse tasemele.

Hindamise esimeses etapis hinnatakse järgmisi kompetentse:

- Kohustuslikud kompetentsid:
 1. Külvi- ja istutuspinna ettevalmistamine ning külvamine ja istutamine
 2. Aiakultuuride hooldamine
 3. Saagi või toodangu koristamine, säilitamine ja müügiks ettevalmistamine
- Valitavad kompetentsid:
 4. Taimmaterjali paljundamine ja istikute kasvatamine
 5. Muru rajamine ja hooldamine
 6. Haljasalade rajamine ja hooldamine
 7. Sillutise (betoonkivi, looduskivi, puidu- ja sõelmeteede) paigaldamine
 8. Lilleseadete ja kompositsioonide valmistamine
 9. Sisehaljastuse rajamine ja hooldamine
- Läbivad kompetentsid (peab tähtsaks head aiandustava ja aedniku eetikat; näitab üles vajalikul tasemel füüsilist koordineerimist ja vastupidavust, käelisi oskusi jne; täidab võetud kohustusi ja saavutab tööeesmärgid määratud aja jooksul, tegutseb iseseisvalt vastavalt juhistele; on avatud koostööle, osaleb meeskonnatöös, jagab teistega vajalikku ja kasulikku informatsiooni, tegutseb

parima ühise tulemuse saavutamise nimel; hindab tööga kaasnevaid ohufaktoreid ja keskkonnanariske ning võtab kasutusele abinõud nende maandamiseks, juhindudes keskkonna- ja tööohutusnõuetest; hoiab korras oma töökoha ja –vahendid; annab õnnetusjuhtumi korral esmaabi, kutsub professionaalse abi ja teatab õnnetusjuhtumist objektijuhile või tööandjale; keelteoskus: valdab eesti keelt tasemel A2; kasutab arvutit tasemel Moodul 2, Moodul 3 ja Moodul 7).

Hindamise teises etapis toimub kompetentsuse hindamine arvutusülesannete lahendamisenä ja tõenduspõhise intervjuuna (STARR-meetod) või teoreetiliste teadmiste e-testina. Selles etapis tõendab taotleja järgmisi kompetentse:

- Kohustuslikud kompetentsid:
 1. Külvi- ja istutuspinna ettevalmistamine ning külvamine ja istutamine
 2. Aiakultuuride hooldamine
 3. Saagi või toodangu koristamine, säilitamine ja müügiks ettevalmistamine
- Valitavad kompetentsid:
 4. Taimmaterjali paljundamine ja istikute kasvatamine
 5. Muru rajamine ja hooldamine
 6. Haljasalade rajamine ja hooldamine
 7. Sillutise (betoonkivi, looduskivi, puidu- ja sõelmeteede) paigaldamine
 8. Lilleseadete ja kompositsioonide valmistamine
 9. Sisehaljastuse rajamine ja hooldamine
- Läbivad kompetentsid (peab tähtsaks head aiandustava ja aedniku eetikat; näitab üles vajalikul tasemel füüsilist koordineerimist ja vastupidavust, käelisi oskusi jne; täidab võetud kohustusi ja saavutab tööeesmärgid määratud aja jooksul, tegutseb iseseisvalt vastavalt juhistele; on avatud koostööle, osaleb meeskonnatöös, jagab teistega vajalikku ja kasulikku informatsiooni, tegutseb parima ühise tulemuse saavutamise nimel; hindab tööga kaasnevaid ohufaktoreid ja keskkonnanariske ning võtab kasutusele abinõud nende maandamiseks, juhindudes keskkonna- ja tööohutusnõuetest; hoiab korras oma töökoha ja –vahendid; annab õnnetusjuhtumi korral esmaabi, kutsub professionaalse abi ja teatab õnnetusjuhtumist objektijuhile või tööandjale; keelteoskus: valdab eesti keelt tasemel A2; kasutab arvutit tasemel Moodul 2, Moodul 3 ja Moodul 7).

Hindamise kolmandas etapis toimub kompetentsuse hindamine taimede tundmisena ja praktilise tööna. Praktiliseks tööks on etteantud ülesanne või ülesanded, mis valitakse aianduse põhivaldkondadest – puuviljandus, puukool, köögiviljandus ja lillekasvatuse, nii avamaal kui katmikalal.

Praktilise töö sooritamisel tõendab kutse taotleja tööülesandest sõltuvalt järgmisi kompetentse:
Kohustuslikud kompetentsid:

1. Külvi- ja istutuspinna ettevalmistamine ning külvamine ja istutamine
2. Aiakultuuride hooldamine
3. Saagi või toodangu koristamine, säilitamine ja müügiks ettevalmistamine

Hindamise kolmas etapp võib sisaldada kutse taotleja poolt valitud valikkompetentsi(de) ja/ või läbivate kompetentside hindamist.

VÕTA (varasemate õpingute ja töökogemuse arvestamise) rakendamisel vaadatakse iga taotlust individuaalselt, vajadusel viiakse läbi lisahindamine.

2. Hindamiskriteeriumid

Nooremaednik, tase 3 kohustuslikud kompetentsid:

Tegevusnäitaja	Hindamiskriteeriumid
1. KÜLVI- JA ISTUTUSPINNA ETTEVALMISTAMINE NING KÜLVAMINE JA ISTUTAMINE	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Valmistab töökoha ja aiakultuuride kasvukoha ette (paigaldab tööks vajalikud vahendid, rohib, puhastab, kaevab, tasandab jm), vastavalt etteantud juhiste, kasutades selleks vajadusel käsitööriistu. 2. Sorteerib paljundusmaterjali vastavalt juhiste. 3. Külwab seemned, pikeerib ja istutab aiakultuurid käsitsi või masinal vastavalt etteantud külvinormile ja istutuskeemile. 4. Multšib vastavalt etteantud juhiste. 5. Toestab aiakultuurid vastavalt etteantud juhiste. 	<ul style="list-style-type: none"> • Tunneb ära ja kirjeldab aiakultuure, nimetab neid eesti ja ladina keeles, kirjeldab nende süstemaatilist kuuluvust ning morfoloogilisi tunnuseid, vajadusel kasutab erinevaid andmebaase lisainformatsiooni leidmiseks taimede liigituse ja omaduste kohta. • Selgitab aiakultuuride kasvutingimusi (kasvukoha-, ilmastiku- ja mullastikutingimused, kasvualused) ja agrotehnoloogia aluseid. • Eristab ja kirjeldab peamisi umbrohtusid, kirjeldab nende liigitust, omadusi, iseloomustab süstemaatikat ja morfoloogilisi tunnuseid. • Kirjeldab kasvupinnaste omadusi, määrab mulla lõimise ja happesuse käepäraste vahenditega. • Valmistab ette töö- ja kasvukoha, lähtudes etteantud juhistest, kasutades selleks vajalikke käsitööriistu. • Selgitab paljundusmaterjalide liigitust, omadusi ja kvaliteedinõudeid, sorteerib paljundusmaterjali vastavalt etteantud nõuetele. • Külwab seemned, pikeerib ja istutab aiakultuuride taimi käsitsi või masinal vastavalt külvinormile ja istutuskeemile. • Kontrollib oma töö tulemust, lähtudes töö eesmärgist. • Multšib lähtudes etteantud juhistest. • Toestab aiakultuure lähtudes etteantud juhistest.
2. AIAKULTUURIDE HOOLDAMINE	

<ol style="list-style-type: none"> 1. Väetab aiakultuure vastavalt etteantud juhistele. 2. Kastab aiakultuure vastavalt etteantud juhistele. 3. Teeb taimekaitsetöid vastavalt etteantud juhistele: töötades taimekaitsevahenditega, mille kasutamiseks pole vaja taimekaitsetunnistust, järgib töö- ja keskkonnaohutusnõudeid. 4. Tõrjub umbrohtu, kasutades vajalikke tööriistu ja –vahendeid vastavalt etteantud juhistele. 5. Kujundab ja lõikab aiakultuure vastavalt etteantud juhistele. 	<ul style="list-style-type: none"> • Tunneb ära ja kirjeldab aiakultuure, nimetab neid eesti ja ladina keeles, kirjeldab nende süstemaatilist kuuluvust ning morfoloogilisi tunnuseid, vajadusel kasutab erinevaid andmebaase lisainformatsiooni leidmiseks taimede liigituse ja omaduste kohta. • Selgitab taimekasvunõuete aluseid ja aiakultuuride kasvutingimusi (kasvukoha-, ilmastiku- ja mullastikutingimused, kasvualused). • Selgitab väetiste keemilisi omadusi ja toimet ning aiakultuuride üldisi väetamise põhimõtteid, väetab aiakultuure vastavalt etteantud juhistele. • Selgitab aiakultuuride agrotehnoloogia aluseid ja hooldusnõudeid, hooldab aiakultuure vastavalt etteantud juhistele. • Liigitab ja kirjeldab enamlevinud aiakultuuride haiguseid ja kahjureid, selgitab taimekaitsetööde tegemise põhimõtteid, teeb taimekaitsetöid, kasutades taimekaitsevahendeid nõuetest lähtuvalt. • Valib sobiva kaitsevahendi, kaitseb istandust ebasoodsate ilmastikumõjude, loomade ja lindude eest. • Eristab ja kirjeldab peamisi umbrohtusid, kirjeldab nende liigitust, omadusi, iseloomustab süstemaatikat ja morfoloogilisi tunnuseid. • Tõrjub umbrohtu, kasutades erinevaid tõrjevõtteid, tööriistu ja –vahendeid, lähtudes etteantud juhistest. • Kujundab ja lõikab aiakultuure lähtudes etteantud juhistest ja tööohutusnõuetest.
3. SAAGI VÕI TOODANGU KORISTAMINE, SÄILITAMINE JA MÜÜGIKS ETTEVALMISTAMINE	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Koristab saagi, sorteerib mittekvaliteetse saagi ning komplekteerib toodangu vastavalt etteantud juhistele. 2. Ladustab, sorteerib, pakendab ja markeerib saagi või toodangu vastavalt etteantud juhistele. 	<ul style="list-style-type: none"> • Koristab saagi, sorteerib mittekvaliteetse saagi ja komplekteerib toodangu lähtudes etteantud juhistest. • Kirjeldab saagi või toodangu kvaliteedinõudeid ja –klasse ning sorteerib saagi või toodangu etteantud juhistest lähtuvalt. • Ladustab, pakendab ja markeerib saagi või toodangu lähtudes etteantud juhistest.
VALITAVAD KOMPETENSIID	
4. TAIMMATERJALI PALJUNDAMINE JA ISTIKUTE KASVATAMINE	
Arvestades paljundusaegu, -tingimusi ja –viise:	

<ol style="list-style-type: none"> 1. Poogib (silvastab, oksastab jm). 2. Paljundab taimmaterjali (juurevõsud, võsundid jm), lähtudes taimede paljundusviisist. 3. Paljundab pistikutega (lehe-, juure-, varrepistik, pistoks, haljaspistik, võrsik jm). 4. Paljundab generatiivselt (valib taimed ja seemned, tolmeldab jm), lähtudes taimest. 5. Kasvatatakse istikuid, lähtudes taimeliigi kasvutingimuste nõuetest. 6. Pakendab ja markeerib toodangu, arvestades taimmaterjali eripära. 	<ul style="list-style-type: none"> • Kirjeldab taimede paljundamist, paljundusmaterjali liigitust, omadusi ja kvaliteedinõudeid ning paljundab roht- ja puittaimi lähtudes taime eripärast. • Pookimisel järgib ohutusnõudeid ja kasutab optimaalseid töövahendeid ning -võtteid. • Aluse ja poogendi lõige on kvaliteetne ning poogend on tugevalt seotud. • Valib taimeliigile vastava pistiku tüübi ja paljundab. • Valib külviks sobilikud seemned, külvab seemned lähtudes aiakultuuri nõuetest. • Seemnete saamiseks viib vajadusel läbi tolmeldamise. • Kasvatatakse ja hooldab istikuid lähtudes liigist ja selle nõuetest. • Lähtuvalt taimekultuurist pakendab ja markeerib toodangu kvaliteetselt.
5. MURU RAJAMINE JA HOOLDAMINE	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Valmistab ette pinnase, arvestades olemasoleva pinnase eripära, vajadusel teeb keemilist umbrohutõrjet, kasutades tehnilisi vahendeid ning järgides keskkonna- ja tööohutusnõudeid. 2. Märgib maha murupinna, lähtudes projektist (töökirjeldusest). 3. Külvab käsitsi või külvikuga muruseemned ja väetise ning tihendab pinnase, arvestades külvinormidega. 4. Paigaldab siirdmuru, arvestades maapinna eripära ja ilmastikutingimusi. 5. Kastab muru külvijärgselt, hindab perioodilist kastmisvajadust ning kastab vastavalt vajadusele kogu murupinna ulatuses. 6. Hindab niitmisvajadust ja niidab muru, kasutades mehhanisme (muruniidukit, trimmerit) ja järgides tööohutusnõudeid. 7. Hindab muru väetusvajadust ja väetab muru käsitsi või külvikuga vastavalt vajadusele. 8. Teeb muid hooldustöid (multšimine, õhustamine, püstitõikus, samblatõrje, parandus- ja täienduskülv jm). 	<ul style="list-style-type: none"> • Kirjeldab kasvupinnaste omadusi, määrab mulla lõimise ja happesuse käepäraste vahenditega. • Valmistab ette pinnase (eemaldab kivid, juurumbrohud, ning võõrkehad), jälgides ohutusnõudeid. • Märgib maha murupinna, lähtudes projektist (töökirjeldusest), kasutades vajalikke tööriistu ja -vahendeid. • Külvab seemned ja väetise ühtlaselt, õigele külvisügavusele järgides norme; tihendab pinnase vastavalt vajadusele. • Siirdmuru paigaldamisel arvestab maapinna eripära ja kastmisvajadust; siirdmuru paigaldamisel ei esine vahesid ega ülekattet. • Kastab ühtlaselt murukasvufaasi ja ilmastikuolusid arvestades. • Niidab muru kasvufaasi ja ilmastiku oludest arvestades sobilikult kõrguselt, ühtlaselt ja kvaliteetselt. • Hindab olukorda ja määrab väetusvajaduse, vajadusel külvab sobiva väetise ühtlaselt pinnale. • Multšib optimaalse multšikihi tüsedusega, ühtlaselt murupinda kattes. • Õhustab muru optimaalselt sügavuselt kogu murupinna ulatuses, vajadusel liivatab. • Teostab püstitõikuse kvaliteetselt ning koristab lõigatud muruniite. • Teostab samblatõrjet parandus- ja täienduskülvi vastavalt vajadusele. • Järgib oma töös ohutusnõudeid.
6. HALJASALADE RAJAMINE JA HOOLDAMINE	

<ol style="list-style-type: none"> 1. Märgeb istutusala ja nende kõrgused ning taimede asukohad, lähtudes projektist (töökirjeldusest). 2. Valmistab ette kasvualuse, arvestades projekti, olemasolevat pinnast ja planeeritud taimi ning teeb vajadusel umbrohutõrjet. 3. Paigaldab istutusala servad, lähtudes objekti vertikaalplaneerimisest. 4. Paigaldab geotekstiilid, lähtudes projektist (töökirjeldusest) ja objekti eripärast. 5. Külub seemned; istutab, kastab, toestab ja lõikab tagasi taimed, lähtudes projektist (töökirjeldusest), arvestades istiku tüüpi, suurust, taime liiki, kasvunõudeid, ilmastiku- ja mullatingimusi. 6. Istutab suured puud/põõsad, arvestades haljastusprojekti (töökirjeldust) ning järgides tööohutusnõudeid. 7. Multšib, lähtudes projektist (töökirjeldusest) ja taimede kasvunõuetest. 8. Pügab või noorendab hekke, kasutades selleks ettenähtud hekilõikureid ja -kääre, järgides töökeskkonna ja tööohutusnõudeid ning head aiandustava. 9. Hooldab (toestab, lõikab, kastab, multšib, kobestab, rohib, valmistab talveks ette) taimi ja istutusalasid, arvestades head aiandustava. 10. Teeb taimekaitseteid, kasutades taimekaitsevahendeid vastavalt nõuetele. 11. Väetab vastavalt väetusskeemile, arvestades väetusnorme. 12. Teeb vilja- ja ilupuude ning marja- ja ilupõõsaste hooldus-, kujundus- ja noorenduslõikust, järgides head aiandustava. 13. Komposteerib taimejätmed orgaanilise aineringe tagamiseks ning taimetervise ökoloogiliseks tugevdamiseks. 	<ul style="list-style-type: none"> • Tunneb ära ja kirjeldab aias ja haljasalal kasvavaid taimi, nimetab neid eesti ja ladina keeles, kirjeldab nende süstemaatilist kuuluvust ning morfoloogilisi tunnuseid, vajadusel kasutab erinevaid andmebaase lisainformatsiooni leidmiseks taimede liigituse ja omaduste kohta. • Selgitab taime kasvutingimusi (kasvukoha-, ilmastiku- ja mullastikutingimused, kasvualused). • Valib mahamärkimise meetodi, määrab istutusala ja nende kõrgused ning taimede kasvukohad, lähtudes projektist (töökirjeldusest) ning kasutades mõõteriistu (mõõdulint, nivelliir). • Kirjeldab kasvupinnaste omadusi, määrab mulla lõimise ja happesuse käepäraste vahenditega. • Valmistab ette kasvualuse käsitsi ja masinatega (mullafrees) arvestades projekti, olemasolevat pinnast ja planeeritud taimi. • Kirjeldab geosünteedide, multšide, ja erinevate servamaterjalide liigitust ja omadusi, arvutab materjali mahud; paigaldab istutusala servad, geosünteedid, lähtudes projektist (töökirjeldustest) ja objekti eripärast. • Külub aiakultuuride seemned vastavalt juhendile. • Istutab, kastab ja toestab taimed, lähtudes projektist (töökirjeldusest), arvestades istiku tüüpi, suurust, taime liiki, vajadusel teeb istutusjärgse tagasilõikuse (nt hekid) ning kasutades ergonomilisi töövõtteid • Istutab ja toestab suured puud, arvestades istutusnõudeid, haljastusprojekti (töökirjeldust) ning järgides tööohutusnõudeid ja ergonomilisi töövõtteid • Multšib, lähtudes projektist (töökirjeldusest) ja arvestades aastaaga, mullapinna olukorda (niiskus, temperatuur), taimede kasvunõudeid ning kasutades ergonomilisi töövõtteid. • Eristab ja kirjeldab peamisi umbrohtusid, tõrjub umbrohtu, kasutades erinevaid tõrjevõtteid, teades nende liigitust, omadusi, iseloomustab süstemaatikat ja morfoloogilisi tunnuseid. • Kirjeldab hekkide lõikamise põhimõtteid, pügab ja/või noorendab hekke, kasutades selleks ettenähtud masinaid ja hekkikääre, järgides ergonomika, töökeskkonna ja -ohutusnõudeid ning head aianduslikku tava. • Hooldab (lõikab, kastab, multšib, kobestab, rohib, toestab, valmistab talveks ette jm) ilutaimi, arvestades head aianduslikku tava. • Selgitab taimede üldisi väetamise põhimõtteid, väetiste mõju taimedele ja keskkonnale, väetab taimi vastavalt väetusskeemile, arvestades väetise külvinorme. • Esitab rollimänguna taimekaitseteid, kasutades taimekaitsevahendeid imiteerivaid lahuseid ning täites ohutusnõudeid.
--	---

	<ul style="list-style-type: none"> • Teeb ilupuude ja -põõsaste, viljapuude ja marjapõõsaste hooldus-, kujundus- ja noorenduslõikust, järgides head aianduslikku tava, puude hooldamise korda, keskkonna- ja tööohutusnõudeid ning kasutades selleks ettenähtud tehnilisi vahendeid. • Kogub ja sorteerib komposteerimiseks sobilikud taimejäätmekogused, ladustab need komposteerimiskohas lähtudes keskkonna nõuetest. • Hindab ja analüüsib oma töö vastavust projektile (tööjoonisele), sobivust ümbritsevasse keskkonda ning töökultuuri tööprotsessi kestel.
7. SILLUTISE (BETOOKIVI, LOODUSKIVI, PUIDU- JA SÕELMETERDE) PAIGALDAMINE	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Märgib maha teed ja platsid, lähtudes projektist (töökirjeldusest) ja arvestades projekti puudumisel objekti eripäraga. 2. Kaevab teesüveni ja paigaldab tee aluskihi (täitekiht, külmakaitsekiht, kandekiht, tasanduskiht), kasutades vastavat tehnikat ning järgides maastikuehitusega seotud õigusaktide ja tööohutusnõudeid. 3. Paigaldab teeäärise ja sillutise, teeb vajalikud betoonitööd, lähtudes projektist (töökirjeldusest), kasutades vajadusel ketaslõikurit või kivigiljotiini ja järgides tööohutusnõudeid. 4. Viimistleb eri tüüpi sillutisi, järgides kvaliteedinõudeid ja projekti (töökirjeldust). 	<ul style="list-style-type: none"> • Märgib maha teed ja platsid, lähtudes projektist (töökirjeldusest) ja ehitusnõuetest. • Valib välja teede ja platside ehitamiseks sobivad materjalid, arvutab vajaminevate materjalide mahud. • Arvutab materjali mahud ja ehitab teeküna ja aluspõhja, kasutades vastavat tehnikat (v.a traktorid, laadurid jm), järgides keskkonnanõudeid, maastikuehitusega seotud õigusakte ja tööohutusnõudeid. • Arvutab vastavalt projektile (töökirjeldusele) materjali mahud ja kirjeldab teede ääristamise võimalusi ning paigaldab teeäärise, teeb vajalikud betoonitööd, kasutades vajadusel ketaslõikurit või kivigiljotiini ning järgides tööohutusnõudeid ja ergonoomika põhimõtteid. • Paigaldab ja viimistleb vastavalt projektile (töökirjeldusele) sillutise, teeb vajalikud betoonitööd, kasutades vajadusel ketaslõikurit ja kivigiljotiini ning järgides tööohutusnõudeid; hindab oma töö kvaliteeti. • Hindab ja analüüsib oma töö vastavust projektile (tööjoonisele), sobivust ümbritsevasse keskkonda ning töökultuuri tööprotsessi kestel.
8. LILLESEADETE JA KOMPOSITSIOONIDE VALMISTAMINE	

<ol style="list-style-type: none"> 1. Valib ideele ja kompositsioonireeglitele vastava lilliseade või kompositsiooni lahenduse. 2. Püstitab tööülesande ning valib eesmärgipärased töövõtted, materjalid ja tehnika, arvestades konkreetse töö nõudeid (suurust, raskusastet, mahukust, püsivust, kestvust, tingimusi). 3. Planeerib ajakasutust, arvestades töö suurust, raskusastet, mahukust. 4. Koordineerib madalama tasemega töötajate tööajakasutust, lähtudes tööülesandest. 5. Kujundab töö hinna, arvestades suurust, materjali, töö keerukust, mahukust, tingimusi ja tööaega. 6. Pakib lilliseaded, arvestades töö eripära ja ilmastikutingimusi. 7. Organiseerib vajadusel taimeseadete lilliseadete transpordi, lähtudes tellimusest. 	<ul style="list-style-type: none"> • Teeb ideele ja kompositsioonireeglitele vastava lilliseade või kompositsiooni lahenduse. • Püstitab tööülesande ning valib eesmärgipärased töövõtted, materjalid ja tehnika, arvestades konkreetse töö nõudeid (suurust, raskusastet, mahukust, püsivust, kestvust, tingimusi). • Planeerib ajakasutust, arvestades töö suurust, raskusastet, mahukust. • Koordineerib madalama tasemega töötajate tööajakasutust, lähtudes tööülesandest. • Arvestab tööprotsesside ja tegevuste finantsilist poolt, kontrollib kulusid ja mõtleb kasumi, kahjumi ning lisaväärtuse mõistetes • Koostab tellimuse põhjal kalkulatsiooni, sh kujundab töö hinna arvestades kuluressursse. • Selgitab taimmaterjalide realiseerimisaegu, pakendamise ja märgistamise nõudeid vastavalt kehtestatud standarditele • Pakib valmistatud lilliseaded, lähtudes töö eripärast ja ilmastikutingimustest ning organiseerib õigeaegse transpordi.
9. SISEHALJASTUSE RAJAMINE JA HOOLDAMINE	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Analüüsib olukorda sisehaljastusobjektil, arvestades objekti eripära ja eesmärki. 2. Koostab projekti (töökirjelduse) eelarved, arvestades sisehaljastuse rajamise ja hooldamise materjale ja nende mahtusid. 3. Teeb sisehaljastust, lähtudes projektist (töökirjeldusest) ja objekti eripärast. 4. Otsustab hoolduse vajaduse ja hooldab haljastust, lähtudes projektist (töökirjeldusest) ning objekti eripärast. 5. Koostab sisehaljastuse hoolduskava vastavalt vajadusele. 	<ul style="list-style-type: none"> • Eristab ja süstematiseerib enamlevinud toataimi, nimetab neid eesti ja ladina keeles. • Selgitab taimede hoolduspõhimõtteid ja kasvunõudeid. • Eristab enamlevinud toataimede kahjustajaid, selgitab nende kahjustusi ja tõrjevõtteid. • Kirjeldab ja analüüsib sisehaljastusobjekti, arvestades selle eripära ja eesmärki. • Selgitab ja võrdleb taimede kasvatusüsteeme: potid, kastmissüsteemid, materjalid, sh taimmaterjali transport ja säilitamine. • Koostab projekti (töökirjelduse) eelarved, arvestades sisehaljastuse rajamise ja hooldamise materjale ja nende mahtusid. • Lähtub sisehaljastuse rajamisel projektist ja objekti eripärast, järgides töötamisel ergonoomika põhimõtteid ja tööohutusnõudeid • Otsustab hoolduse vajaduse ja hooldab sisehaljastust, lähtudes projektist (töökirjeldusest) ning objekti eripärast. • Koostab sisehaljastuse hoolduskava vastavalt taimede ja sisehaljastuse eripärale.

Kõik hindamiskomisjoni liikmed hindavad üksteisest sõltumatult kutse taotleja teadmiste ja oskuste vastavust kutsestandardile.

3. Hindamise meetodid ja nende kirjeldus

Esimese etapi hindamise meetodiks on portfoolio, milles kutse taotleja analüüsib ja tõendab kompetentse etteantud juhise lähtuvalt. Esimese hindamisetapi positiivne tulemus (kõigi

hindamisstandardis kirjeldatud esimese etapi hindamiskriteeriumide täitmine) on eelduseks teisele hindamisetapile pääsemiseks.

Teise etapi hindamismeetodiks on kirjalik ülesanne ja tõendus põhine intervjuu või e-test, kus kutse taotleja tõendab kompetentse lahendades kirjalikult talle antud arvutusülesanded ja vastates suuliselt hindajate küsimustele või vastates e-testi küsimustele etteantud aja jooksul. Kompetentsipõhise hindamise intervjuuna kasutatakse STARR-meetodit. Teise hindamisetapi positiivne tulemus (70% ? hindamisstandardis kirjeldatud teise etapi hindamiskriteeriumide täitmine) on eelduseks kolmandale hindamisetapile pääsemiseks.

Kolmanda etapi hindamismeetodiks on taimede tundmine ja praktiline ülesanne, kutse taotleja demonstreerib taimede tundmise oskust, praktilise töö tegemise oskusi, hoiakuid, isikuomadusi ja valmisolekut kutsealal töötamiseks. Kolmanda hindamisetapi positiivne tulemus (kõigi hindamisstandardis kirjeldatud kolmanda etapi hindamiskriteeriumide täitmine lähtuvalt eksamiülesandest) on eelduseks Nooremaednik, tase 3 kutse omistamisele.

Kohustuslike kompetentside ja valikkompetentsi Taimmaterjali paljundamine ja istikute kasvatamise hindamiskriteeriumide täitmine on eelduseks spetsialiseerumise Taimmaterjali paljundaja ja istikute kasvataja, tase 4 omistamisele.

4. Hindamise korraldus

Hindamine viiakse läbi kutse andja poolt tunnustatud hindamiskeskuses, töökohaga võimalikult sarnases keskkonnas, kindlaks määratud ajal.

1. etapp. Portfoolio

Hindamisülesanne	Hindamise korraldus
Kutse taotleja koostab juhendi põhjal portfoolio, mis sisaldab kompetentside tõendamiseks eneseanalüüsi ja tõendusmaterjale.	1. Kutse taotleja saab lähteülesande. 2. Kutse taotleja koostab portfoolio vastavalt juhendile. 3. Kutse taotleja esitab hindamiseks individuaalselt koostatud nõuetekohase portfoolio.

2. etapp. Kirjalikud ülesanded ja tõendus põhine intervjuu või e-test

Hindamisülesanne	Hindamise korraldus
Kutse taotleja arvutab ülesanded (mahud) etteantud aja jooksul.	1. Kutse taotleja saab lähteülesande(d). 2. Kutse taotleja lahendab etteantud aja jooksul lähteülesande(d) ja vormistab vastuse(d). 3. Etteantud aeg ülesande/ ülesannete lahendamiseks on maksimaalselt 60 minutit.
Kutse taotleja vastab küsimustele etteantud aja jooksul. Taotleja põhjendab oma vastuseid ja vastab täiendavatele küsimustele intervjuu vormis etteantud aja jooksul. Intervjuu viiakse läbi STARR-meetodil.	1. Kutse taotleja valmistub intervjuuks. 2. Kutse taotleja vastab talle esitatud küsimustele. 3. Kutse taotleja põhjendab intervjuu käigus oma vastuseid ning vastab täiendavatele küsimustele. 4. Etteantud aeg intervjuu läbiviimiseks on maksimaalselt 90 minutit.
Kutse taotleja vastab e-testile etteantud aja jooksul.	1. Kutse taotleja saab lähteülesande e-testi vormis. 2. Taotleja koostab vastavalt testiküsimustele vastused. 3. Etteantud aeg e-testi sooritamiseks on maksimaalselt 60 minutit.

3. etapp. Taimede tundmine ja praktiline ülesanne.

Hindamisülesanne	Hindamise korraldus
Taotleja demonstreerib taimede tundmise oskust.	<ol style="list-style-type: none">1. Kutse taotleja saab hindamiskomisjonilt ülesande kirjelduse.2. Kutse taotleja sooritab ülesande etteantud aja jooksul.3. Etteantud aeg ülesande sooritamiseks on maksimaalselt 60 minutit.
Kutse taotleja demonstreerib aedniku kompetentse tõendava praktilise töö või praktiliste tööde tegemist. Vajadusel viiakse läbi lisa-intervjuu.	<ol style="list-style-type: none">1. Kutse taotleja saab hindamiskomisjonilt ülesande või ülesannete kirjelduse.2. Kutse taotleja valib ja valmistab ette vajalikud materjalid ja vahendid.3. Kutse taotleja sooritab ülesande või ülesanded etteantud aja jooksul.4. Vajadusel vastab kutse taotleja hindaja küsimustele tööprotsesside, tööohutuse, tööga seotud teadmiste kohta.5. Etteantud aeg praktilise ülesande või ülesannete sooritamiseks on maksimaalselt 8 tundi.

Hindamiskomisjoni liikmed hindavad kõiki kutse taotleja poolt esitatud dokumente, portfooliot, intervjuu või e-testi käigus antud vastuseid, arvutusülesannete lahendamise ja taimede tundmise oskust ning praktilise töö sooritust.

Kutseeksami esimese ja teise hindamisetapi ajal täidavad hindamiskomisjoni liikmed **hindamisvormi** (Vorm 1) vastavad veerud. Kolmandas hindamisetapis täidavad hindamiskomisjoni liikmed **praktilise ülesande hindamisvormi, mis koostatakse kooskõlas taimede tundmise ja praktilise ülesandega kutseeksami eel.**

Iga taotleja kohta täidetakse eraldi **koondhinnangu vormi** (Vorm 2). Koondhinnang moodustub hindamiskomisjoni liikmete enamushinnangu alusel. Hindamistulemus loetakse positiivseks, kui koondhinnang on positiivne.

Hindamis- ja koondhinnangu vormide põhjal koostab hindamiskomisjoni esimees **kutseeksami tulemuse protokoll** (Vorm 3). Protokoll märgitakse iga kutse taotleja kohta eksamitulemus ning ettepanek kutse andmise/ mitteandmise kohta. Kutseeksami tulemuse protokoll allkirjastab hindamiskomisjoni esimees.

Kutseeksami tulemuse protokoll on aluseks kutsekomisjonile lõpliku otsuse tegemisel taotlejale kutse andmise/ mitteandmise kohta.

Hindamis- ja koondhinnangu vorme võib täita ja allkirjastada elektroonselt.

Hindamis- ja koondhinnangu vorme ei tutvustata taotlejatele ega teistele isikutele.

5. Hindamisjuhend hindajale

Enne hindamist:

Tutvuge

- Nooremaednik, tase 3 kutsestandardiga,
- kompetentsipõhise hindamise mõistete ja põhimõtetega,
- kutse andmise korraga,
- hindamise üldise informatsiooniga,
- hindamiskriteeriumidega,
- hindamismeetoditega,

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

SIHTASUTUS
Kutsekoda

- hindamise korraldusega,
- hindamisel kasutatavate vormidega.

Hindamise ajal

- jälgige iga taotlejat hindamisprotsessis personaalselt,
- täitke iga taotleja kohta personaalne hindamisvorm,
- täitke iga taotleja kohta personaalne praktilise ülesande hindamisvorm,
- esitage vajadusel küsimusi hindamiskriteeriumide täitmise osas,
- hinnake iga hindamiskriteeriumi järgi,
- vormistage hindamistulemus iga hindamiskriteeriumi kohta.

Hindamise järel

- andke taotlejale konstruktiivset tagasisidet,
- vormistage hindamistulemus,
- edastage oma ettepanek kutse andmise kohta kutsekomisjonile.

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

SIHTASUTUS
Kutsekoda

6. Vormid hindajale

Vorm 1. Kutse taotleja kompetentside hindamine esimeses ja teises etapis Nooremaednik, tase 3

Taotleja nimi:

Hindamise aeg:

Hindamise koht:

Hindaja:

Kompetentsid	1. etapp		2. etapp		Märkused, küsimused
	Hinnang		Hinnang		
	Jah	Ei	Jah	Ei	
Nooremaednik, tase 3 kohustuslikud kompetentsid					
1. KÜLVI- JA ISTUTUSPINNA ETTEVALMISTAMINE NING KÜLVAMINE JA ISTUTAMINE					
1.	Valmistab töökoha ja aiakultuuride kasvukoha ette (paigaldab tööks vajalikud vahendid, rohib, puhastab, kaevab, tasandab jm), vastavalt etteantud juhiste, kasutades selleks vajadusel käsitööriistu.				
2.	Sorteerib paljundusmaterjali vastavalt juhiste.				
3.	Külvab seemned, pikeerib ning istutab aiakultuurid käsitsi või masinal vastavalt etteantud külvinormile ja istutusskeemile.				
4.	Multšib vastavalt etteantud juhiste.				
5.	Toestab aiakultuurid vastavalt etteantud juhiste.				
2. AIAKULTUURIDE HOOLDAMINE					
1.	Väetab aiakultuure vastavalt etteantud juhiste.				
2.	Kastab aiakultuure vastavalt etteantud juhiste.				
3.	Teeb taimekaitsetöid vastavalt etteantud juhiste; töötades taimekaitsevahenditega, mille kasutamiseks pole vaja taimekaitsetunnistust, järgib töö- ja keskkonnaohutusnõudeid.				
4.	Tõrjub umbrohtu, kasutades vajalikke tööriistu ja –vahendeid vastavalt etteantud juhiste.				
5.	Kujundab ja lõikab aiakultuure vastavalt etteantud juhiste.				
3. SAAGI VÕI TOODANGU KORISTAMINE, SÄILITAMINE JA MÜÜGIKS ETTEVALMISTAMINE					

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

SIHTASUTUS
Kutsekoda

1.	Koristab saagi, sorteerib mittekvaliteetse saagi ning komplekteerib toodangu vastavalt etteantud juhistele.					
2.	Ladustab, sorteerib, pakendab ja markeerib saagi või toodangu vastavalt etteantud juhistele.					

Kompetentsid	1. etapp		2. etapp		Märkused, küsimused
	Hinnang		Hinnang		
	Jah	Ei	Jah	Ei	
VALITAVAD KOMPETENSIID (kutse taotlemisel on võimalus valida ja tõendada)					
4. TAIMMATERJALI PALJUNDAMINE JA ISTIKUTE KASVATAMINE (kohustuslik spetsialiseerumise Taimmaterjali paljundaja ja kasvataja, tase 4 tõendamisel)					
Arvestades paljundusaegu, -tingimusi ja -viise:					
1.	Poogib (silmastab, oksastab jm).				
2.	Paljundab taimmaterjali (juurevõsud, võsundid jm), lähtudes taimede paljundusviisist.				
3.	Paljundab pistikutega (lehe-, juure-, varrepistik, pistoks, haljaspistik, võrsik jm).				
4.	Paljundab generatiivselt (valib taimed ja seemned, tolmeldab jm), lähtudes taimest.				
5.	Kasvatatakse istikuid, lähtudes taimeliigi kasvutingimuste nõuetest.				
6.	Pakendab ja markeerib toodangu, arvestades taimmaterjali eripära.				
5. MURU RAJAMINE JA HOOLDAMINE					
1.	Valmistab ette pinnase, arvestades olemasoleva pinnase eripära, vajadusel teeb keemilist umbrohutõrjet, kasutades tehnilisi vahendeid ning järgides keskkonna- ja tööohutusnõudeid.				
2.	Märgib maha murupinna, lähtudes projektist (töökirjeldusest).				
3.	Külvab käsitsi või külvikuga muruseemned ja väetise ning tihendab pinnase, arvestades külvinormidega.				
4.	Paigaldab siirdmuru, arvestades maapinna eripära ja ilmastikutingimusi.				
5.	Kastab muru külvijärgselt, hindab perioodilist kastmisvajadust ning kastab vastavalt vajadusele kogu murupinna ulatuses.				
6.	Hindab niitmisevajadust ja niidab muru, kasutades mehhanisme (muruniidukit, trimmerit) ja järgides tööohutusnõudeid.				
7.	Hindab muru väetamisvajadust ja väetab muru käsitsi või külvikuga vastavalt vajadusele.				

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

SIHTASUTUS
Kutsekoda

8.	Teeb muid hooldustöid (multšimine, õhustamine, püstilõikus, samblatõrje, parandus- ja täienduskülv jm).					
6. HALJASALADE RAJAMINE JA HOOLDAMINE						
1.	Märgib istutusala ja nende kõrgused ning taimede asukohad, lähtudes projektist (töökirjeldusest).					
2.	Valmistab ette kasvualuse, arvestades projekti, olemasolevat pinnast ja planeeritud taimi ning teeb vajadusel umbrohutõrjet.					
3.	Paigaldab istutusala servad, lähtudes objekti vertikaalplaneerimisest.					
4.	Paigaldab geotekstiilid, lähtudes projektist (töökirjeldusest) ja objekti eripärast.					
5.	Külvab seemned; istutab, kastab, toestab ja lõikab tagasi taimed, lähtudes projektist (töökirjeldusest), arvestades istiku tüüpi, suurust, taime liiki, kasvunõudeid, ilmastiku- ja mullatingimusi.					
6.	Istutab suured puud/põõsad, arvestades haljastusprojekti (töökirjeldust) ning järgides tööohutusnõudeid.					
7.	Multšib, lähtudes projektist (töökirjeldusest) ja taimede kasvunõuetest.					
8.	Pügab või noorendab hekke, kasutades selleks ettenähtud hekilõikureid ja -kääre, järgides töökeskkonna ja tööohutusnõudeid ning head aiandustava.					
9.	Hooldab (toestab, lõikab, kastab, multšib, kobestab, rohib, valmistab talveks ette) taimi ja istutusalasid, arvestades head aiandustava.					
10.	Teeb taimekaitsetöid, kasutades taimekaitsevahendeid vastavalt nõuetele.					
11.	Väetab vastavalt väetusskeemile, arvestades väetusnorme.					
12.	Teeb vilja- ja ilupuude ning marja- ja ilupõõsaste hooldus-, kujundus- ja noorenduslõikust, järgides head aiandustava.					
13.	Komposteerib taimejätmed orgaanilise aineriinge tagamiseks ning taimetervise ökoloogiliseks tugevdamiseks.					
7. SILLUTISE (BETOOKIVI, LOODUSKIVI, PUIDU- JA SÕELMETEED) PAIGALDAMINE						
1.	Märgib maha teed ja platsid, lähtudes projektist (töökirjeldusest) ja arvestades projekti puudumisel objekti eripäraga.					
2.	Kaevab teesüvendi ja paigaldab tee aluskihid (täitekiht, külmakaitsekiht, kandekiht, tasanduskiht), kasutades vastavat tehnikat ning järgides maastikuehitusega seotud õigusaktide ja tööohutusnõudeid.					
3.	Paigaldab teeäärise ja sillutise, teeb vajalikud betoonitööd, lähtudes projektist (töökirjeldusest), kasutades vajadusel ketaslõikurit või kivigiljotiini					

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

SIHTASUTUS
Kutsekoda

	ja järgides tööhutusnõudeid.					
4.	Viimistleb eri tüüpi sillutisi, järgides kvaliteedinõudeid ja projekti (töökirjeldust).					
8. LILLESEADETE JA KOMPOSITSIOONIDE VALMISTAMINE						
1.	Valib ideele ja kompositsioonireeglitele vastava lilleseade või kompositsiooni lahenduse.					
2.	Püstitab tööülesande ning valib eesmärgipärased töövõtted, materjalid ja tehnika, arvestades konkreetse töö nõudeid (suurust, raskusastet, mahukust, püsivust, kestvust, tingimusi).					
3.	Planeerib ajakasutust, arvestades töö suurust, raskusastet, mahukust.					
4.	Koordineerib madalama tasemega töötajate tööajakasutust, lähtudes tööülesandest.					
5.	Kujundab töö hinna, arvestades suurust, materjali, töö keerukust, mahukust, tingimusi ja tööaega.					
6.	Pakib lilleseaded, arvestades töö eripära ja ilmastikutingimusi.					
7.	Organiseerib vajadusel taimeseadete lilleseadete transpordi, lähtudes tellimusest.					
9. SISEHALJASTUSE RAJAMINE JA HOOLDAMINE						
1.	Analüüsib olukorda sisehaljastusobjektidel, arvestades objekti eripära ja eesmärki.					
2.	Koostab projekti (töökirjelduse) eelarved, arvestades sisehaljastuse rajamise ja hooldamise materjale ja nende mahtusid.					
3.	Teeb sisehaljastust, lähtudes projektist (töökirjeldusest) ja objekti eripärast.					
4.	Otsustab hoolduse vajaduse ja hooldab haljastust, lähtudes projektist (töökirjeldusest) ning objekti eripärast.					
5.	Koostab sisehaljastuse hoolduskava vastavalt vajadusele.					
10. LÄBIVAD KOMPETENTSID						
1.	Peab tähtsaks head aiandustava ja aedniku eetikat.					
2.	Näitab üles vajalikul tasemel füüsilist koordineerimist ja vastupidavust, käelisi oskusi jne.					
3.	Täidab võetud kohustusi ja saavutab tööeesmärgid määratud aja jooksul, tegutseb iseseisvalt vastavalt juhistele.					
4.	On avatud koostööle, osaleb meeskonnatöös, jagab teistega vajalikku ja kasulikku informatsiooni, tegutseb parima ühise tulemuse saavutamise					

	nimel.					
5.	Hindab tööga kaasnevaid ohufaktoreid ja keskkonnanariske ning võtab kasutusele abinõud nende maandamiseks, juhindudes keskkonna- ja tööohutusnõuetest.					
6.	Hoiab korras oma töökoha ja –vahendid.					
7.	Annab õnnetusjuhtumi korral esmaabi, kutsub professionaalse abi ja teatab õnnetusjuhtumist objektijuhile ja tööandjale.					
7.	Keelteoskus: valdab eesti keelt tasemel A2.					
8.	Kasutab arvutit tasemetel Moodul 2, Moodul 3 ja Moodul 7.					

Hindaja allkiri _____

Hindamise tulemus 1. etapis:

Hindamise tulemus 2. etapis:

Tagasiside taotlejale:

Koondhinnangu vorm (Vorm 2)

Kutse taotleja nimi:

Taotletava kutse tase:

Kompetents	Hindaja 1 hinnang	Hindaja 2 hinnang	Hindaja 3 hinnang	Koond- hinnang
Nooremaednik, tase 3 kohustuslikud kompetentsid				
1. Külvi- ja istutuspinna ettevalmistamine ning külvamine ja istutamine				
2. Aiakultuuride hooldamine				
3. Saagi või toodangu koristamine, säilitamine ja müügiks ettevalmistamine				
Valitavad kompetentsid (kutse taotlemisel on võimalus valida ja tõendada)				
4. Taimmaterjali paljundamine ja istikute kasvatamine (kohustuslik spetsialiseerumise Taimmaterjali paljundaja ja kasvataja, tase 4 tõendamisel)				
5. Muru rajamine ja hooldamine				
6. Haljasalade rajamine ja hooldamine				
7. Sillutise (betoonkivi, looduskivi, puidu- ja sõelmeteede) paigaldamine				
8. Lilleseadete ja kompositsioonide valmistamine				
9. Sisehaljastuse rajamine ja hooldamine				
10. Läbivad kompetentsid				

Hindaja nimi			
Hindaja allkiri			

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

SIHTASUTUS
Kutsekoda

Kutseeksami tulemuse protokoll (Vorm 3)

Kutse taotleja nimi	Taotletava kutse tase	Kutseeksami läbiviimise keel	Hindamise tulemus	Hindamisgrupi ettepanek
1.			Kompetentsid tõendatud. Tõendamata kompetents(id) (nimetada).....	Anda/ Mitte anda taotlejale Nooremaednik, tase 3 kutse Anda/ Mitte anda taotlejale Taimmaterjali paljundaja ja istikute kasvataja, tase 4 spetsialiseerumine
2.				
3.				
4.				

Hindamiskomisjoni juht:
(nimi ja allkiri)

Kuupäev:

7. Vormid kutse taotlejale

Kompetentsipõhise eneseanalüüsi vorm Nooremaednik, tase 3 kutse taotlejale (Vorm 4)

Nimi:

Analüüsige 3. taseme nooremaedniku kutset läbivaid kompetentse.

Nr	Kompetentsi lühikirjeldus
1	Peab tähtsaks head aiandustava ja aedniku eetikat.
<i>Kompetentsi tõendamine (max 2000 tähemärki)</i>	
2.	Näitab üles vajalikul tasemel füüsilist koordineerimist ja vastupidavust, käelisi oskusi jne.
<i>Kompetentsi tõendamine (max 2000 tähemärki)</i>	
3.	Täidab võetud kohustusi ja saavutab tööeesmärgid määratud aja jooksul, tegutseb iseseisvalt vastavalt juhistele.
<i>Kompetentsi tõendamine (max 2000 tähemärki)</i>	
4.	On avatud koostööle, osaleb meeskonnatöös, jagab teistega vajalikku ja kasulikku informatsiooni, tegutseb parima ühise tulemuse saavutamise nimel.
<i>Kompetentsi tõendamine (max 2000 tähemärki)</i>	
5.	Hindab tööga kaasnevaid ohufaktoreid ja keskkonnanariske ning võtab kasutusele abinõud nende maandamiseks, juhindudes keskkonna- ja tööohutusnõuetest.
<i>Kompetentsi tõendamine (max 2000 tähemärki)</i>	
6.	Hoiab korras oma töökoha ja –vahendid.
<i>Kompetentsi tõendamine (max 2000 tähemärki)</i>	
7.	Annab õnnetusjuhtumi korral esmaabi, kutsub professionaalse abi ja teatab õnnetusjuhtumist objektijuhile ja tööandjale.
<i>Kompetentsi tõendamine (max 2000 tähemärki)</i>	
8.	Keelteoskus: valdab eesti keelt tasemel B2.
<i>Kompetentsi tõendamine (max 2000 tähemärki)</i>	
9.	Kasutab arvutit tasemel Moodul 2, Moodul 3 ja Moodul 7.
<i>Kompetentsi tõendamine (max 2000 tähemärki)</i>	

Järgnevalt analüüsige 3. taseme nooremaedniku kompetentse ja tegevusnäitajaid. Iga kompetentsi korral on esitatud tegevusnäitajad, mida analüüsige lahtris *Kompetentsi tõendamine*. Võimalik teksti pikkus on 2000 tähemärki. Mõelge, kuidas iga kompetents Teie tegelikus nooremaedniku töös avaldub. Tooge konkreetseid näiteid. Lisatud tõendusmaterjalidele viidake lahtris *Viide tõendusmaterjalile*.

Nooremaednik, tase 3 kohustuslikud kompetentsid	
1.	KÜLVI- JA ISTUTUSPINNA ETTEVALMISTAMINE NING KÜLVAMINE JA ISTUTAMINE
1.1 Valmistab töökoha ja aiakultuuride kasvukoha ette (paigaldab tööks vajalikud vahendid, rohib, puhastab, kaevab, tasandab jm) vastavalt etteantud juhiste, kasutades selleks vajadusel käsitööriistu.	
Kompetentsi tõendamine	<i>(max 2000 tähemärki)</i>
Viide tõendusmaterjalile	
1.2 Sorteeri paljundusmaterjali vastavalt juhiste.	
Kompetentsi tõendamine	<i>(max 2000 tähemärki)</i>
Viide tõendusmaterjalile	
1.3 Külva seemned, pikeeri ning istuta aiakultuure käsitsi või masinal vastavalt etteantud külvinormile ja istutuskeemile.	
Kompetentsi tõendamine	<i>(max 2000 tähemärki)</i>
Viide tõendusmaterjalile	
1.4 Multšib vastavalt etteantud juhiste.	
Kompetentsi tõendamine	<i>(max 2000 tähemärki)</i>
Viide tõendusmaterjalile	
1.5 Toesta aiakultuure vastavalt etteantud juhiste.	
Kompetentsi tõendamine	<i>(max 2000 tähemärki)</i>
Viide tõendusmaterjalile	
2.	AIAKULTUURIDE HOOLDAMINE
2.1 Väeta aiakultuure vastavalt etteantud juhiste.	
Kompetentsi tõendamine	<i>(max 2000 tähemärki)</i>
Viide tõendusmaterjalile	
2.2 Kastab aiakultuure vastavalt etteantud juhiste.	
Kompetentsi tõendamine	<i>(max 2000 tähemärki)</i>
Viide tõendusmaterjalile	
2.3 Teeb taimekaitsetöid vastavalt etteantud juhiste; töötades taimekaitsevahenditega, mille kasutamiseks pole vaja taimekaitsetunnistust, järgib töö- ja keskkonnaohutusnõudeid.	
Kompetentsi	<i>(max 2000 tähemärki)</i>

tõendamine	
Viide tõendusmaterjalile	
2.4 Tõrjub umbrohtu, kasutades vajalikke tööriistu ja –vahendeid vastavalt etteantud juhiste.	
Kompetentsi tõendamine	<i>(max 2000 tähemärki)</i>
Viide tõendusmaterjalile	
2.5 Kujundab ja lõikab aiakultuure vastavalt etteantud juhiste.	
Kompetentsi tõendamine	<i>(max 2000 tähemärki)</i>
Viide tõendusmaterjalile	
3. SAAGI VÕI TOODANGU KORISTAMINE, SÄILITAMINE JA MÜÜGIKS ETTEVALMISTAMINE	
3.1 Koristab saagi, sorteerib mittekvaliteetse saagi ning komplekteerib toodangu vastavalt etteantud juhiste.	
Kompetentsi tõendamine	<i>(max 2000 tähemärki)</i>
Viide tõendusmaterjalile	
3.2 Ladustab, sorteerib, pakendab ja markeerib saagi või toodangu vastavalt etteantud juhiste.	
Kompetentsi tõendamine	<i>(max 2000 tähemärki)</i>
Viide tõendusmaterjalile	

Järgnevalt analüüsige 3. taseme nooremaedniku valitavaid kompetentse ja tegevusnäitajaid. Iga kompetentsi korral on esitatud tegevusnäitajad, mida analüüsige lahtris *Kompetentsi tõendamine*. Võimalik teksti pikkus on 2000 tähemärki. Mõelge, kuidas iga kompetents Teie tegelikus nooremaedniku töös avaldub. Tooge konkreetseid näiteid. Lisatud tõendusmaterjalidele viidake lahtris *Viide tõendusmaterjalile*. **Kutse taotlemisel on võimalus valida ja tõendada valitavaid kompetentse. Spetsialiseerumise Taimmaterjali paljundaja ja istikute kasvataja, tase 4 taotlemisel on kohustuslik tõendada valikkompetents Taimmaterjali paljundamine ja istikute kasvatamine.**

VALITAVAD KOMPETENTSID (võimalus valida ja tõendada)	
4.	TAIMMATERJALI PALJUNDAMINE JA ISTIKUTE KASVATAMINE (kohustuslik spetsialiseerumise Taimmaterjali paljundaja ja kasvataja, tase 4 tõendamisel)
Arvestades paljundusaegu, -tingimusi ja -viise:	
4.1 Poogib (silvastab, oksastab jm).	
Kompetentsi tõendamine	<i>(max 2000 tähemärki)</i>
Viide tõendusmaterjalile	
4.2 Paljundab taimmaterjali (juurevõsud, võsundid jm), lähtudes taimede paljundusviisist.	
Kompetentsi tõendamine	<i>(max 2000 tähemärki)</i>
Viide tõendusmaterjalile	
4.3 Paljundab pistikutega (lehe-, juure-, varrepistik, pistoks, haljaspistik, võrsik jm).	

Kompetentsi tõendamine	<i>(max 2000 tähemärki)</i>
Viide tõendusmaterjalile	
4.4 Paljundab generatiivselt (valib taimed ja seemned, tolmeldab jm), lähtudes taimest.	
Kompetentsi tõendamine	<i>(max 2000 tähemärki)</i>
Viide tõendusmaterjalile	
4.5 Kasvatab istikuid, lähtudes taimeliigi kasvutingimuste nõuetest.	
Kompetentsi tõendamine	<i>(max 2000 tähemärki)</i>
Viide tõendusmaterjalile	
4.6 Pakendab ja markeerib toodangu, arvestades taimmaterjali eripära.	
Kompetentsi tõendamine	<i>(max 2000 tähemärki)</i>
Viide tõendusmaterjalile	
5.	MURU RAJAMINE JA HOOLDAMINE
5.1 Valmistab ette pinnase, arvestades olemasoleva pinnase eripära, vajadusel teeb keemilist umbrohutõrjet, kasutades tehnilisi vahendeid ning järgides keskkonna- ja tööohutusnõudeid.	
Kompetentsi tõendamine	<i>(max 2000 tähemärki)</i>
Viide tõendusmaterjalile	
5.2 Märgib maha murupinna, lähtudes projektist (töökirjeldusest).	
Kompetentsi tõendamine	<i>(max 2000 tähemärki)</i>
Viide tõendusmaterjalile	
5.3 Külwab käsitsi või külvikuga muruseemned ja väetise ning tihendab pinnase, arvestades külvinormidega.	
Kompetentsi tõendamine	<i>(max 2000 tähemärki)</i>
Viide tõendusmaterjalile	
5.4 Paigaldab siirdmuru, arvestades maapinna eripära ja ilmastikutingimusi.	
Kompetentsi tõendamine	<i>(max 2000 tähemärki)</i>
Viide tõendusmaterjalile	
5.5 Kastab muru külvi järgselt, hindab perioodilist kastmisvajadust ning kastab vastavalt vajadusele kogu murupinna ulatuses.	
Kompetentsi tõendamine	<i>(max 2000 tähemärki)</i>
Viide tõendusmaterjalile	

5.6 Hindab niitmisvajadust ja niidab muru, kasutades mehhanisme (muruniidukit, trimmerit) ja järgides tööohutusnõudeid.	
Kompetentsi tõendamine	<i>(max 2000 tähemärki)</i>
Viide tõendusmaterjalile	
5.7 Hindab muru väetusvajadust ja väetab muru käsitsi või külvikuga vastavalt vajadusele.	
Kompetentsi tõendamine	<i>(max 2000 tähemärki)</i>
Viide tõendusmaterjalile	
5.8 Teeb muid hooldustöid (multšimine, õhustamine, püstilõikus, samblatõrje, parandus- ja täienduskülv jm).	
Kompetentsi tõendamine	<i>(max 2000 tähemärki)</i>
Viide tõendusmaterjalile	
6.	HALJASALADE RAJAMINE JA HOOLDAMINE
6.1 Märgib istutusala ja nende kõrgused ning taimede asukohad, lähtudes projektist (töökirjeldusest).	
Kompetentsi tõendamine	<i>(max 2000 tähemärki)</i>
Viide tõendusmaterjalile	
6.2 Valmistab ette kasvualuse, arvestades projekti, olemasolevat pinnast ja planeeritud taimi ning teeb vajadusel umbrohutõrjet.	
Kompetentsi tõendamine	<i>(max 2000 tähemärki)</i>
Viide tõendusmaterjalile	
6.3 Paigaldab istutusala servad, lähtudes objekti vertikaalplaneerimisest.	
Kompetentsi tõendamine	<i>(max 2000 tähemärki)</i>
Viide tõendusmaterjalile	
6.4 Paigaldab geotekstiilid, lähtudes projektist (töökirjeldusest) ja objekti eripärast.	
Kompetentsi tõendamine	<i>(max 2000 tähemärki)</i>
Viide tõendusmaterjalile	
6.5 Külvab seemned; istutab, kastab, toestab ja lõikab tagasi taimed, lähtudes projektist (töökirjeldusest), arvestades istiku tüüpi, suurust, taime liiki, kasvunõudeid, ilmastiku- ja mullatingimusi.	
Kompetentsi tõendamine	<i>(max 2000 tähemärki)</i>
Viide tõendusmaterjalile	
6.6 Istutab suured puud/põõsad, arvestades haljastusprojekti (töökirjeldust) ning järgides tööohutusnõudeid.	

Kompetentsi tõendamine	<i>(max 2000 tähemärki)</i>
Viide tõendusmaterjalile	
6.7 Multšib, lähtudes projektist (töökirjeldusest) ja taimede kasvunõuetest.	
Kompetentsi tõendamine	<i>(max 2000 tähemärki)</i>
Viide tõendusmaterjalile	
6.8 Pügab või noorendab hekke, kasutades selleks ettenähtud hekilõikureid ja -kääre, järgides töökeskkonna ja tööohutusnõudeid ning head aiandustava.	
Kompetentsi tõendamine	<i>(max 2000 tähemärki)</i>
Viide tõendusmaterjalile	
6.9 Hooldab (toestab, lõikab, kastab, multšib, kobestab, rohib, valmistab talveks ette) taimi ja istutusalasid, arvestades head aiandustava.	
Kompetentsi tõendamine	<i>(max 2000 tähemärki)</i>
Viide tõendusmaterjalile	
6.10 Teeb taimekaitseteid, kasutades taimekaitsevahendeid vastavalt nõuetele.	
Kompetentsi tõendamine	<i>(max 2000 tähemärki)</i>
Viide tõendusmaterjalile	
6.11 Väetab vastavalt väetusskeemile, arvestades väetusnorme.	
Kompetentsi tõendamine	<i>(max 2000 tähemärki)</i>
Viide tõendusmaterjalile	
6.12 Teeb vilja- ja ilupuude ning marja- ja ilupöösaste hooldus-, kujundus- ja noorenduslõikust, järgides head aiandustava.	
Kompetentsi tõendamine	<i>(max 2000 tähemärki)</i>
Viide tõendusmaterjalile	
6.13 Komposteerib taimejätmed orgaanilise aineringe tagamiseks ning taimetervise ökoloogiliseks tugevdamiseks.	
Kompetentsi tõendamine	<i>(max 2000 tähemärki)</i>
Viide tõendusmaterjalile	
7.	SILLUTISE (BETOONKIVI, LOODUSKIVI, PUIDU- JA SÕELMETEED) PAIGALDAMINE
7.1 Märgib maha teed ja platsid, lähtudes projektist (töökirjeldusest) ja arvestades projekti puudumisel objekti eripäraga.	
Kompetentsi tõendamine	<i>(max 2000 tähemärki)</i>
Viide	

tõendusmaterjalile	
7.2 Kaevab teesüvendi ja paigaldab tee aluskihid (täitekiht, külmakaitsekiht, kandekiht, tasanduskiht), kasutades vastavat tehnikat ning järgides maastikuehitusega seotud õigusaktide ja tööohutusnõudeid.	
Kompetentsi tõendamine	<i>(max 2000 tähemärki)</i>
Viide tõendusmaterjalile	
7.3 Paigaldab teeäärise ja sillutise, teeb vajalikud betoonitööd, lähtudes projektist (töökirjeldusest), kasutades vajadusel ketaslõikurit või kivigiljotiini ja järgides tööohutusnõudeid.	
Kompetentsi tõendamine	<i>(max 2000 tähemärki)</i>
Viide tõendusmaterjalile	
7.4 Viimistleb eri tüüpi sillutisi, järgides kvaliteedinõudeid ja projekti (töökirjeldust).	
Kompetentsi tõendamine	<i>(max 2000 tähemärki)</i>
Viide tõendusmaterjalile	
8. LILLESEADETE JA KOMPOSITSIOONIDE VALMISTAMINE	
8.1 Valib ideele ja kompositsioonireeglitele vastava lilleseade või kompositsiooni lahenduse.	
Kompetentsi tõendamine	<i>(max 2000 tähemärki)</i>
Viide tõendusmaterjalile	
8.2 Püstitab tööülesande ning valib eesmärgipärased töövõtted, materjalid ja tehnika, arvestades konkreetse töö nõudeid (suurust, raskusastet, mahukust, püsivust, kestvust, tingimusi).	
Kompetentsi tõendamine	<i>(max 2000 tähemärki)</i>
Viide tõendusmaterjalile	
8.3 Planeerib ajakasutust, arvestades töö suurust, raskusastet, mahukust.	
Kompetentsi tõendamine	<i>(max 2000 tähemärki)</i>
Viide tõendusmaterjalile	
8.4 Koordineerib madalama tasemega töötajate tööajakasutust, lähtudes tööülesandest.	
Kompetentsi tõendamine	<i>(max 2000 tähemärki)</i>
Viide tõendusmaterjalile	
8.5 Kujundab töö hinna, arvestades suurust, materjali, töö keerukust, mahukust, tingimusi ja tööaega.	
Kompetentsi tõendamine	<i>(max 2000 tähemärki)</i>
Viide tõendusmaterjalile	
8.6 Pakib lilleseaded, arvestades töö eripära ja ilmastikutingimusi.	
Kompetentsi tõendamine	<i>(max 2000 tähemärki)</i>

Viide tõendusmaterjalile	
8.7 Organiseerib vajadusel taimeseadete lilleseadete transpordi, lähtudes tellimusest.	
Kompetentsi tõendamine	<i>(max 2000 tähemärki)</i>
Viide tõendusmaterjalile	
9. SISEHALJASTUSE RAJAMINE JA HOOLDAMINE	
9.1 Analüüsib olukorda sisehaljastusobjektil, arvestades objekti eripära ja eesmärki.	
Kompetentsi tõendamine	<i>(max 2000 tähemärki)</i>
Viide tõendusmaterjalile	
9.2 Koostab projekti (töökirjelduse) eelarved, arvestades sisehaljastuse rajamise ja hooldamise materjale ja nende mahtusid.	
Kompetentsi tõendamine	<i>(max 2000 tähemärki)</i>
Viide tõendusmaterjalile	
9.3 Teeb sisehaljastust, lähtudes projektist (töökirjeldusest) ja objekti eripärast.	
Kompetentsi tõendamine	<i>(max 2000 tähemärki)</i>
Viide tõendusmaterjalile	
9.4 Otsustab hoolduse vajaduse ja hooldab haljastust, lähtudes projektist (töökirjeldusest) ning objekti eripärast.	
Kompetentsi tõendamine	<i>(max 2000 tähemärki)</i>
Viide tõendusmaterjalile	
9.5 Koostab sisehaljastuse hoolduskava vastavalt vajadusele.	
Kompetentsi tõendamine	<i>(max 2000 tähemärki)</i>
Viide tõendusmaterjalile	